

Als je goed om je heen kijkt, kun je de stuwwal aan drie kanten waarnemen. De Horst ligt daartussen en is vlak. Voor je zie je de heuvels waarachter Nijmegen ligt, links zie je de heuvels waar de Maas achter stroomt en achter je zijn de heuvels van het Reichswald. In de ijstijd, 150.000 jaar geleden, zijn de heuvels in het landschap gevormd.



De geschiedenis van Groesbeek is nog te 'lezen' in de namen van vele zandpaden. Soms zijn de namen echt historisch, maar ook zijn het namen die mensen in de loop van de tijd zelf gegeven hebben. Na de laatste ruilverkaveling zijn de paden in ere hersteld en hebben ze allemaal een lokale naam gekregen. Het Rensepaedje loopt langs de beek de Groesbeek. 'Ren' is een andere benaming voor waterloop en ook de lokale naam voor de Groesbeek. Als je goed kijkt zie je dat het water naar het oosten stroomt.

Ook de Hulsbeek, de Drulsebeek, de Middenbeek en de Leigraaf stromen die kant op. Dit is heel bijzonder. Groesbeek is de enige plaats in Nederland waar het water naar het oosten richting Duitsland stroomt.



De Korenbloem was de naam van de molen die hier tot de oorlog stond. Na de oorlog is de molen niet meer herbouwd. Wel werd een hotel-pension gebouwd met café en winkel, dat de naam Korenbloem kreeg. Deze naam staat nog steeds op dit gebouw op de hoek van de Reestraat. Hoe klein ook, De Horst had vier cafés. Er waren drie grote levensmiddelenwinkels, een winkel met kleding, stoffen en fourmaturen, een smederij waar de paarden beslagen werden en een schoenmaker, die ook sigaren en snoepgoed verkocht. In het buitengebied waren veel boerderijwinkeltjes voor de dagelijkse boodschappen.

## Routebeschrijving

Lengte: 5 km.

Start: Kerk, Ketelstraat 1, Groesbeek - De Horst.

- Start bij de witte kerk op De Horst. **1**
- Ga met je rug naar de kerk staan en ga rechtsaf langs de luistersteen **2** en het kunstwerk. Dit kunstwerk heeft in het dorp verschillende benamingen, o.a. Dansende voeten, Buurvrouw van God.
- Op kruispunt rechtsaf de Reestraat in. Bij nr. 2 De Slenk vind je de plaquette van Net Aecht. **3**
- Bij nr. 10 een plaquette op de stoep van Schutterij St Hubertus **4**. Op nr. 14 woonde en bakte de bakker van de luistersteen. Zijn zoon en nu kleinzoon bakken nog steeds.
- Ga rechtdoor, Boersteeg, en let op het vergezicht met rechts de kerktoren van Kranenburg. Bij het bordje Boersteeg 4a 4-6-8 ga je rechtsaf. Deze asfaltweg wordt verderop een zandpad.
- Ga het eerste pad rechtsaf **5** natuurgebied 't Schildbroek in. Je kunt bij de overstapjes in de veldjes gaan kijken.
- Op het einde linksaf graspad en nogmaals op het einde linksaf graspad tot het spoor. **6** en zie de oude Grensovergang
- Ga linksaf en loop over het fietspad langs het spoor. **7** Over het spoor rijdt zo nu en dan een draisine, maar geen trein meer. Bij de asfaltweg rechtdoor, iets verderop vind je aan de rechterkant natuurperceel 't Spooggat, dat je via een klaphekje kunt bezoeken. **8**
- Voorbij het Spooggat heb je rondom een mooi uitzicht over de stuwwal. **9**
- Ga bij de volgende asfaltweg linksaf. Steek de Cranenburgsestraat over, Heikantspad in **10**. Ga het 1ste pad linksaf, Rensepaedje. Je loopt nu langs de Groesbeek. Aan het einde over houten balk en rechtsaf het Holt-huuzerpaedje in. Je loopt nu langs de Hulsbeek. Neem het 1ste paadje linksaf, richting bebouwde kom.
- Op asfaltweg rechtsaf Eekhoornstraat tot het einde en linksaf - Hoge Horst **11**. Ga rechtdoor en je bent weer terug bij de kerk.

Zie ook [www.hartvandeHorst.nl](http://www.hartvandeHorst.nl)

*Dit ommetje wordt opgedragen aan Henk Eikholt, overleden op 20 april 2020.*

Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, oktober 2020.  
 Ontwikkeling: Ineke Kuijltjes Tekst: Elma Burg en Ineke Kuijltjes  
 Coördinatie en eindredactie: Tiny Wigman, Via Natura  
 Fotografie: Elma Burg, Sjaak Kuijltjes, Tiny Wigman  
 en Heemkundekring Berg en Dal  
 Vormgeving: OptimaForma

via natura

# Ommetje 't Schildbroek - De Horst

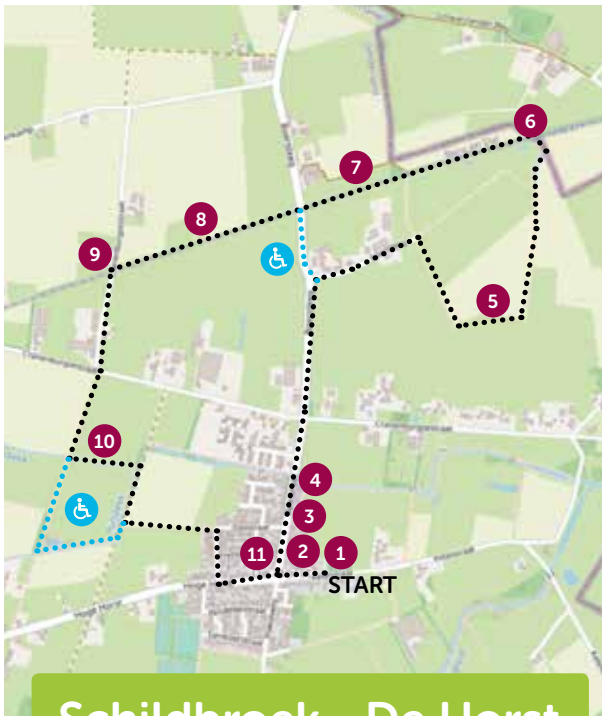
Wandelen langs de oude spoorlijn  
Nijmegen - Kleve en over de paedjes

5  
km



Beleef de veelzijdige natuur in  
een open landbouwgebied

berg en dal



## Schildbroek - De Horst



De eerste kerk die aan de Hoge Horst stond werd door Pastoor Van de Leeden bij elkaar gebedeld en in de oorlog totaal verwoest. Na de oorlog werd in 1951

een noodkerk gebouwd aan de Reestraat, het huidige dorps huis De Slenk. Deze witte R.K.-kerk, de Kerk van het Goddelijk Hart van Jezus, is ontworpen door architect Nico van der Laan in de stijl van de Bossche School, en is gebaseerd op de vroegchristelijke architectuur. Binnen zijn prachtige schilderijen. In de Mariakapel is een glas-in-lood raam gewijd aan de bevolking van De Horst. Het stelt de verwoesting van De Horst voor. Er worden drie helmen op afgebeeld die staan voor de drie jongens die in de meidagen van 1940 op de Grebbeberg zijn gesneuveld.



De luistersteen vertelt over de dappere bakker Oomen. Hij bleef in de oorlog toch brood bakken voor de mensen van De Horst, die in de schuilkerk van het klooster aan de Plakseweg zaten. Ernaast staat het kunstwerk *De Beek*, gemaakt door Louise Schouwenberg.



De Slenk is gebouwd als noodkerk. Later werd het parochie huis en nu is het een dorps huis. Slenk betekent 'laag drasland' en is het tegenovergestelde van horst, dat namelijk 'hooggelegen' betekent. Net Aecht is de carnavalsvereniging van De Horst. Deze vereniging is ontstaan toen een paar schutters met de optocht mee deden. De Kattenkop (een klein kanon) die op de carnavalswagen stond ging plots af.

Een schutter werd geraakt. Het publiek langs de route riep "net aecht". Zo is de naam ontstaan.



Hier is in 1928 Schutterij St Hubertus opgericht. Deze vereniging heeft in de loop der jaren vele onderafdelingen erbij gekregen: schutters, tamboerkorps, majorettes, vendeliers, marketensters, enz.



Sinds 2010 is natuurgebied 't Schildbroek in ontwikkeling. Er groeien hier verschillende orchideeën en andere bijzondere planten. De naam zou te maken hebben met het schillen van eikenstammetjes in het broek. Al in 1496 werd de naam 'Schiltbroek' gebruikt. Meer informatie op [www.oijpolder-groesbeek.nl](http://www.oijpolder-groesbeek.nl)

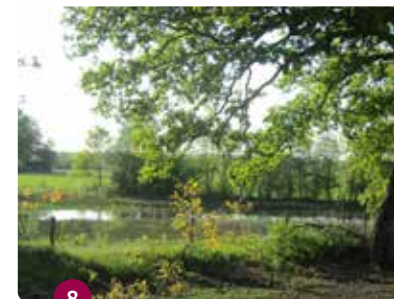


Zoals je aan de boog ziet ben je ongemerkt de Duitse grens overgegaan. Hier ter hoogte van 't Schildbroek, maar ook verderop, wordt regelmatig de levendbarende hagedis waargenomen.



De eerste stoomtrein van Nijmegen naar Kleve reed in augustus 1865. De spoorverbinding was belangrijk voor vervoer van

personen maar nog meer voor vervoer van goederen. Het verbond het Roergebied in Duitsland met de havens in het westen van ons land. Op 1 juni 1991 reed de laatste dieseltrein. Tegenwoordig kan je met de fietslorri (draisine) van Groesbeek naar Kleve.



Langs het spoor is veel natuur te vinden. Zoals salamanders, ringslangen, hazelwormen en een variatie aan bloemen. Neem onderweg een kijkje op het perceel het Spoorgat. Het is toegankelijk via een overstapje vanaf de spoorlijn. Het Spoorgat is in de ruilverkaveling tot natuurkavel bestemd en in 2007 omgevormd. Zie ook [www.oijpolder-groesbeek.nl/spoorgat](http://www.oijpolder-groesbeek.nl/spoorgat)

